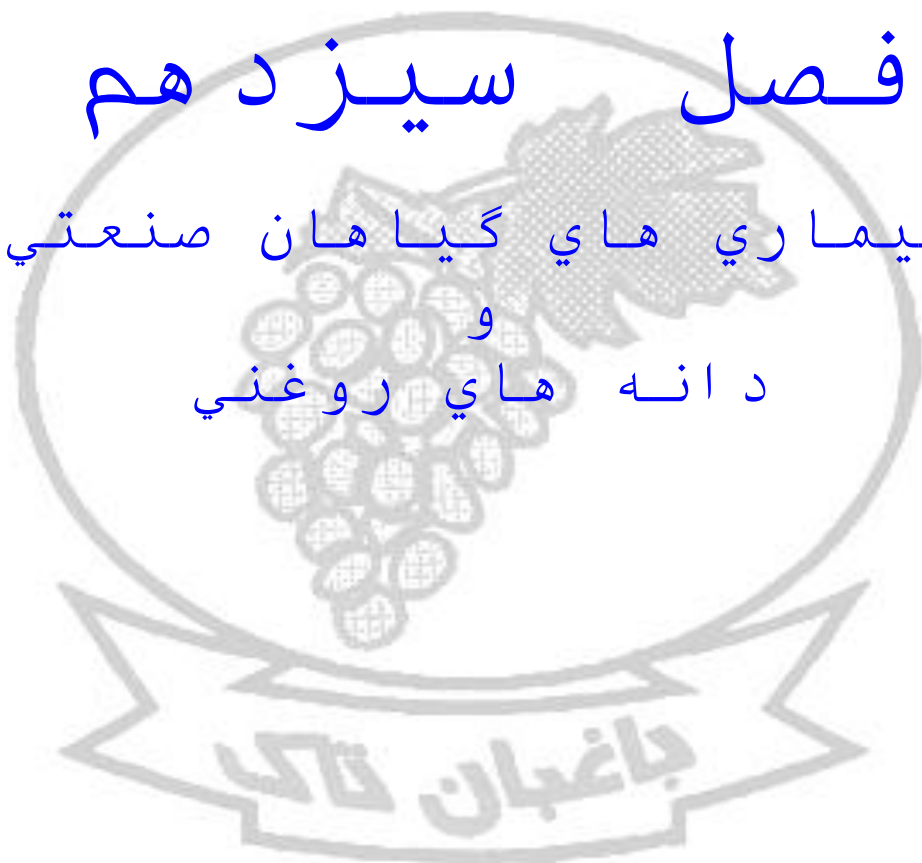

فصل سیزدهم

بیماری های گیاهان صنعتی
و
دانه های روغنی

بیماری های گیاهان صنعتی و دانه های روغنی

بیماری های گل آفتابگردان (Diseases of Sunflower)

در تحقیقاتی که در فرانسه برای کنترل بیماری های Sclerotinia (Botrytis cinerea , sclerotiorum) گل آفتابگردان به عمل آمده ، سمپاشی با ترکیب بوردو توصیه شده است و ضمناً گزارش شده ترکیب بوردو خاصیت سیستمیک (Systemic) را نیز دارا می باشد .

- 1) Centre de Biologie Apliquee du Cetiom , Rue de Lagny, 77178 Saint –Pathus , France
- 2) Journal Article 922324203

بیماری زنگ گیاه بزرک (Rust of Linseed)

عامل بیماری قارچ *Melampsora lini* است .

علائم بیماری

بیماری در مناطق رطوبی شیوع دارد و در اواخر زمستان ظاهر می شود . لکه هایی به رنگ لیمویی روشن روی برگ ها، شاخه ها و سایر قسمت های گیاه ظاهر می شود که به تدریج تعداد آن ها بیشتر شده و به رنگ قهوه ای مایل به قرمز در می آید . برگ های آلوده خشک شده و می ریزد و محصول خیلی نقصان پیدا می کند .

مبارزه

تحقیق در پاکستان

- ۱- کاشت واریته های مقاوم
- ۲- جمع آوری بقایای گیاهان آلوده و سوزاندن آن ها
- ۳- از بین بردن گیاه آلوده به محض رویت
- ۴- سمپاشی با **ترکیب بوردو** ۱٪ به محض رویت اولین علائم بیماری

A Guide to Plant Diseases and Their Control , by Abdul Hafiz , Ph.D.
(London) , D.I.C. (London) , Ph.D. (Punjab) , M.Sc., (Agri.), Director
of Agricultural Research, Food and Agriculture Council Pakistan ,
Government of Pakistan , Karachi

بیماری آنتراکنوز پنبه (Anthracnose of Cotton)

عامل بیماری قارچ *Glomerella gossypii* است .

علائم بیماری

بیماری به برگ ها و ساقه ها و ندرتاً قوزه ها حمله می کند ، در صورتی که گیاهچه ها آلوده شوند ساقه نزدیک خاک به رنگ قهوه ای مایل به قرمز در آمده و گیاهچه متلاشی

می شود . در بوته های بالغ اکثراً روی ساقه و گل ها لکه هایی ظاهر می شود . روی قوزه ها نیز لکه های قرمز مایل به قهوه ای ظاهر می شود و در صورت شدت بیماری قوزه ها تغییر شکل می یابند .

مبارزه

تحقیق در پاکستان

۱- قارچ در گیاه بیمار به حالت زنده باقی می ماند لذا قسمت های بیمار گیاه و قوزه ها باید جمع آوری و سوزانده شود .

۲- تناوب زراعی ۲ تا ۳ ساله با گیاهان مناسب توصیه می شود .

۳- در صورت بروز بیماری مزرعه باید با **ترکیب بوردو** ۱٪ سمپاشی شود .

A Guide to Plant Diseases and Their Control , by Abdul Hafiz

بیماری چشم طاووسی زیتون (Olive Peacock's Eye)

عامل بیماری قارچ *Spilocaea oleagina (Cycloconium oleaginum)* است .

علائم بیماری

بیماری در هر دو سطح برگ ، شاخه و میوه گسترش می یابد و در میوه خسارت کمتر است . در اواخر تابستان و فصل پاییز در برگ های مسن علائم بیماری دیده می شود . در سطح فوقانی برگ ، لکه هایی به قطر ۶ تا ۱۰ میلیمتر ظاهر می شود . این لکه ها با حاشیه سیاه و در قسمت مرکزی به رنگ قهوه ای یا خاکستری است . به تدریج که برگ رشد می کند لکه ها تا حدودی شبیه چشم و به رنگ آمیزی پر طاووس شباهت دارد و به همین دلیل بیماری را به نام چشم طاووس برگ زیتون نامیده اند . در هر برگ حدود ۲ تا ۳ لکه ظاهر می شود و گاهی لکه ها سطح بزرگی را می پوشانند . علائم بیماری در سطح زیرین برگ کمتر مشاهده می گردد . عامل بیماری در میوه ها موجب بروز لکه های فرو رفته، زمان رسیدن میوه شده و بر روی شاخه ها موجب ظهور لکه های طویل به رنگ قهوه ای می شود . برگ های آلوده در شرایط شدت بیماری می ریزند و میوه ها کیفیت نامطلوب پیدا می کنند .

مبارزه

تحقیق در چین

در نتیجه آزمایشاتی که در کشور چین برای مبارزه با بیماری چشم طاووسی برگ زیتون به عمل آمده ، معلوم گردیده است که سمپاشی با **ترکیب بوردو** در بهار و پاییز نتیجه خیلی عالی دارد و توصیه شده است . از بین بردن منابع آلودگی نیز تذکر داده شده است .

- 1) Forest Research Institute , Congging For. Exp., Sichuan Province, China
- 2) OM Review of Plant Pathology 1985 064-03154
- 3) OC Horticultural Abstracts 1985 055-07274

بیماری زگیل درخت زیتون

عامل بیماری باکتری *Pseudomonas savastanoi* است ، که بعضاً به آن *Bacterium olea savastana* نیز می گویند .

علائم بیماری

زگیل ها و گال های نامنظم کم و بیش سخت و اسفنجی شکل روی قسمت های مختلف گیاه اعم از ریشه ، تنه ، شاخه و دمبرگ ها به وجود می آید . این گال ها ابتدا به صورت ورم های کوچکی تشکیل می شود و اندازه آن ها ممکن است تا حدود ۱۵ سانتیمتر نیز برسد . شاخه های انتهایی درختان آلوده کوتاه مانده و یا می میرد و حتی ممکن است درخت به کلی از بین برود .

مبارزه

زگیل ها و گال ها بایستی به دقت قطع و منهدم گردد و محل زخم و وسایل برش باید ضدعفونی شود . زخم ها باید با خمیر بوردو به وسیله قلم مو پانسمان شود و درختان را در اوایل آبان ماه با **ترکیب بوردو** ۱٪ به طور کامل سمپاشی نمود و اگر آلودگی شدید باشد دو مرتبه دیگر سمپاشی را در آذر و اسفند ماه تکرار نمود .

Universtity of California, Division of Agriculture and
Natural Resources, 1991- Publication 3345

بیماری لکه برگ زیتون (Olive Leaf Spot)

عامل بیماری قارچ *Spilocaea oleaginea* است .

مبارزه

تحقیق در آمریکا

۱- طبق تحقیقاتی که در آمریکا به عمل آمده برای کنترل این بیماری سمپاشی با **ترکیب بوردو** توصیه شده است .

- 1) Journal Article 901140256
- 2) Kearney Agricultral Center, Parlier, CA, U.S.A.

۲- سمپاشی با **ترکیب بوردو** به غلظت (۱۰۰-۱-۵/۰) پیش از شروع باران های زمستانی توصیه می شود .

Universtity of California, Division of Agriculture and
Natural Resources, 1991- Publication 3374

تحقیق در مصر

طبق تحقیقاتی که در مصر به عمل آمده برای کنترل بیماری لکه برگ زیتون سمپاشی با **ترکیب بور دو** ۱٪ هر ۱۵ روز یک بار از اواسط مهر ماه تا اواسط اسفند ماه توصیه شده است .

- 1) OM Review of Plant Pathology 1983 062 – 01133
- 2) OP Plant Breeding Abstracts 1983 053-05751
- 3) Zagazig Universty, Egypt

بیماری پوسیدگی زیتون (Olive Rot)

عامل بیماری پوسیدگی زیتون قارچ *Glomerella cingulata* است .

مبارزه

تحقیق در ایتالیا

طبق تحقیقاتی که در کشور ایتالیا برای مبارزه با پوسیدگی زیتون به عمل آمده هشت نوع قارچ کش مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته است و در بین آن ها سمپاشی با **ترکیب بور دو** مؤثرتر از دیگر سموم بوده است .

- 1) Conferance Paper Sounion , Greece on 5-8 May 1992 932340098
- 2) Istituto di Difesa Delle Piante, Università di Reggio Calabria, Piazza S. Francesco di Sales 2, 89061 Gallina, Reggio Calabria, Italy

بیماری آنتراکنوز زیتون (Olive Anthracnose)

عامل بیماری قارچ *Colletotrichum gloeosporioides* است .

مبارزه

تحقیق در هند

طبق تحقیقاتی که در کشور هند برای مبارزه با بیماری آنتراکنوز زیتون به عمل آمده در بین چندین قارچ کش **ترکیب بور دو** ۱٪ مؤثرترین آن ها بوده است .

- 1) Department of Maycology and Plant pathology , Dr. Y.S. Parmar University of Horticultural & Forestry, Nauni, Solan 173 230, Himachal, Pradesh, India
- 2) Journal Article 932 333963

بیماری بلایت کنجد (Blight of Sesame)

عامل بیماری قارچ *Phytophthora parasitica var* است .

علائم بیماری

لکه های آبسوخته روی برگ ها و ساقه ها ظاهر می شود که ابتدا قهوه ای رنگ بوده و بعداً به رنگ سیاه در می آید . تشکیل تخمدان ها اندک بوده و تخمک ها قهوه ای رنگ می شوند و در نهایت تمام برگ خشک می شود . در مناطق مرطوب پوشش اسفنجی قارچ روی تخمدان ها ظاهر می شود .

مبارزه

تحقیق در هند

- ۱- استفاده از بذر سالم .
- ۲- ضدعفونی بذر از رشد قارچ های خاک زی جلوگیری می کند .
- ۳- از ادامه کشت در مزرعه آلوده اجتناب شود .
- ۴- سمپاشی با **ترکیب بوردو** ۱٪ توصیه می شود .

Rajasthan Agricultural University, Bikaner, India

بیماری پوسیدگی ریشه و ساقه کنجد (Sesame Root and Stem Rot)

عامل بیماری قارچ *Maciophomina rhaseoli* است .

علائم بیماری

این بیماری یکی از مهمترین بیماری های گیاه کنجد است . ریشه هایی که مورد حمله قارچ قرار گرفته اند پلاسیده شده و فاسد می شوند . برگ ها پژمرده شده و می ریزند . بیماری از سطح خاک به طرف ساقه توسعه یافته و لکه هایی به رنگ قهوه ای مایل به سیاه ظاهر می شود . سپس نقاط سیاه رنگ که حاوی اندام مولد قارچ است در قسمت های آلوده گیاه ظاهر می شود و در صورت شدت بیماری تمامی گیاه خشک می شود .

مبارزه

تحقیق در پاکستان

- ۱- انتخاب بذر سالم با بوجاری کردن آن .
- ۲- از بین بردن و سوزاندن بقایای گیاه پس از برداشت .
- ۳- حذف گیاه بیمار و مجال ندادن به تکثیر عامل بیماری .
- ۴- تناوب زراعی مناسب برای ۲ تا ۳ سال و عدم استفاده از گیاهان میزبان از قبیل پنبه و بادام زمینی .
- ۵- انتخاب واریته مقاوم .

- ۶- سمپاشی ساقه های گیاه با **ترکیب بوردو** ۱٪ توصیه شده است .

A Guide to Plant Diseases and Their Control , by Abdul Hafiz

بیماری بلایت گیاهچه کرچک (Castor Seedling Blight)

عامل بیماری قارچ *Phytophthora parasitica (Dast.)* است .

علائم بیماری

بیماری ابتدا به صورت لکه های گرد در برگ های اولیه ظاهر می شود . لکه ها به تدریج به ساقه و برگ ها توسعه یافته و موجب پوسیدگی آن می شود . برگ های مسن ندرتاً آلوده می شوند . لکه های نامنظم قهوه ای رنگ نیز ممکن است روی برگ ها ظاهر شود . در

محیط مرطوب گیاهچه در نتیجه بیماری از بین می رود . عامل بیماری برای سال ها در خاک به حالت زنده باقی می ماند و هر موقع کرچک در آن خاک کاشته شود ظاهر می گردد .

مبارزه

- ۱- تمام بقایای گیاه بیمار جمع آوری و سوزانده شود .
- ۲- کرچک نباید در زمین مرطوب و گود کاشته شود .
- ۳- سمپاشی با **ترکیب بوردو** ۵٪ برای جلوگیری از توسعه بیماری توصیه می شود .

- 1) A Guide to Plant Diseases and Their Control , by
Abdul Hafiz
- 2) N.V. Pathak , Rajasthan Agricultural University
Birkana, India

